

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

Προσωρινή έκδοση

P8_TA-PROV(2016)0250

Αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 7ης Ιουνίου 2016 για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων (2015/2065(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, της 15ης Ιουλίου 2014, με τίτλο «Αντιμετώπιση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών (ΑΘΕΠ) στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων από επιχείρηση σε επιχείρηση» (COM(2014)0472),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων (COM(2016)0032),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, της 28ης Οκτωβρίου 2009, με τίτλο «Βελτίωση της λειτουργίας της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων στην Ευρώπη» (COM(2009)0591),
- έχοντας υπόψη την Πράσινη Βίβλο της Επιτροπής για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στην αλυσίδα εφοδιασμού από επιχείρηση σε επιχείρηση τροφίμων και άλλων καταναλωτικών προϊόντων στην Ευρώπη, της 31ης Ιανουαρίου 2013 (COM(2013)0037),
- έχοντας υπόψη τη δήλωσή του της 19ης Φεβρουαρίου 2008 σχετικά με τη διερεύνηση και την αντιμετώπιση της κατάχρησης εξουσίας μεγάλων σουπερμάρκετ που αναπτύσσουν δραστηριότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση¹,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 7ης Σεπτεμβρίου 2010 σχετικά με τα δίκαια εισοδήματα για τους γεωργούς: βελτίωση της λειτουργίας της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων στην Ευρώπη¹,

¹ ΕΕ C 184 Ε της 6.8.2009, σ. 23.

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Ιανουαρίου 2012 σχετικά με τις ανισότητες στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων²,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 12ης Νοεμβρίου 2013, με θέμα «Πράσινη Βίβλος για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στην αλυσίδα εφοδιασμού από επιχείρηση σε επιχείρηση τροφίμων και άλλων καταναλωτικών προϊόντων στην Ευρώπη»,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με τον κλάδο των μεγάλων λιανοπωλητών – τάσεις και αντίκτυπος σε αγρότες και καταναλωτές³,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Ιανουαρίου 2016 για την πολιτική ανταγωνισμού της ΕΕ⁴, και ιδίως την παράγραφο 104,
- έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 2010, για τη σύσταση φόρουμ υψηλού επιπέδου για τη βελτίωση της λειτουργίας της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων⁵,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 5ης Ιουλίου 2011, σχετικά με μια πιο αποτελεσματική και πιο δίκαιη λιανική αγορά⁶,
- έχοντας υπόψη τη μελέτη «Παρακολούθηση της εφαρμογής των αρχών ορθής πρακτικής στις κάθετες σχέσεις της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων», που συντάχθηκε από την Areté srl για την Επιτροπή (Ιανουάριος 2016),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 11ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για το λιανικό εμπόριο προς όφελος όλων των παραγόντων⁷,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/114/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση⁸,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές⁹,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά¹⁰,

¹ ΕΕ C 308 Ε της 20.10.2011, σ. 22.

² ΕΕ C 227 Ε της 6.8.2013, σ. 11.

³ ΕΕ C 255 της 14.10.2005, σ. 44.

⁴ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2016)0004.

⁵ ΕΕ C 210 της 3.8.2010, σ. 4.

⁶ ΕΕ C 33 Ε της 5.2.2013, σ. 9.

⁷ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0580.

⁸ ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 21.

⁹ ΕΕ L 48 της 23.2.2011, σ. 1.

¹⁰ ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22.

- έχοντας υπόψη την έρευνα του Διαμεσολαβητή του Ηνωμένου Βασιλείου σε θέματα που αφορούν τον κώδικα ειδών παντοπωλείου για την Tesco plc, της 26ης Ιανουαρίου 2016,
 - έχοντας υπόψη την οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές¹,
 - έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 261/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τις συμβατικές σχέσεις στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων²,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση προόδου της πρωτοβουλίας για την αλυσίδα εφοδιασμού που καταρτίστηκε τον Ιούλιο 2015,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση του 2012, της ομοσπονδίας καταναλωτών Consumers International, με τίτλο «The relationship between supermarkets and suppliers: what are the implications for consumers?» (Η σχέση μεταξύ σουπερμάρκετ και προμηθευτών: ποιες είναι οι επιπτώσεις για τους καταναλωτές;),
 - έχοντας υπόψη το καθολικό πλαίσιο του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας των επισιτιστικών και των γεωργικών συστημάτων (SAFA),
 - έχοντας υπόψη την εξαιρετικά κρίσιμη κατάσταση που αντιμετωπίζουν οι γεωργοί και οι γεωργικοί συνεταιρισμοί, ιδίως στους τομείς των γαλακτοκομικών, του χοίρειου και του βοείου κρέατος, των οπωροκηπευτικών και των σιτηρών,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου (A7-0173/2016),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές (ΑΘΕΠ) αποτελούν σοβαρό πρόβλημα σε πολλούς τομείς της οικονομίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση της Επιτροπής της 29ης Ιανουαρίου 2016 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων (COM(2016)0032) επιβεβαιώνει ότι αυτές οι πρακτικές μπορεί να εμφανιστούν σε κάθε κρίκο της αλυσίδας· λαμβάνοντας υπόψη ότι το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα εμφανές στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, προκαλώντας δυσμενείς επιπτώσεις στον ασθενέστερο κρίκο της αλυσίδας· λαμβάνοντας υπόψη ότι την ύπαρξη του προβλήματος επιβεβαιώνουν όλοι οι παράγοντες της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων και πολλές εθνικές αρχές ανταγωνισμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι στις μέχρι τώρα αναλύσεις τους, η Επιτροπή, το Κοινοβούλιο και η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έχουν επανειλημμένα επιστήσει την προσοχή στο πρόβλημα των ΑΘΕΠ·

¹ ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29.

² ΕΕ L 94 της 30.3.2012, σ. 38.

- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό που ονομάζουμε «αδικία» στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων δύσκολα μεταφράζεται σε παραβίαση της τρέχουσας νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, καθώς τα υφιστάμενα νομοθετικά εργαλεία ισχύουν μόνο για ορισμένα είδη πρακτικών που αλλοιώνουν τον ανταγωνισμό·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος και τη στρατηγική σημασία της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων για την Ευρωπαϊκή Ένωση· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τομέας απασχολεί στην ΕΕ περισσότερα από 47 εκατομμύρια άτομα και αντιπροσωπεύει περίπου το 7% της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στην ΕΕ, και λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνολική αξία της αγοράς της ΕΕ για τα προϊόντα που σχετίζονται με το λιανικό εμπόριο τροφίμων εκτιμάται σε 1,05 τρισεκατομμύρια EUR· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τομέας των λιανικών υπηρεσιών αντιστοιχεί στο 4,3% του ΑΕγχΠ της ΕΕ και στον τομέα αυτό δραστηριοποιείται το 17% των ΜΜΕ της ΕΕ¹· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 99,1% των επιχειρήσεων του τομέα των τροφίμων και ποτών είναι ΜΜΕ και πολύ μικρές επιχειρήσεις·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενιαία αγορά απέφερε πολύ σημαντικά οφέλη στις επιχειρήσεις της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων και ότι το εμπόριο τροφίμων αποκτά ολοένα και πιο σαφή διασυνοριακή διάσταση και ιδιαίτερη σημασία για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς· λαμβάνοντας υπόψη ότι το διασυνοριακό εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ αντιστοιχεί στο 20% της συνολικής παραγωγής τροφίμων και ποτών της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 70% του συνόλου των εξαγωγών τροφίμων των κρατών μελών κατευθύνεται προς άλλα κράτη μέλη·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη τις σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων μεταξύ επιχειρήσεων (B2B) που συντελούνται τα τελευταία χρόνια, οι οποίες συνεπάγονται ένα υψηλό επίπεδο συγκέντρωσης και κάθετης και διασυνοριακής ολοκλήρωσης των παραγόντων που δραστηριοποιούνται στον παραγωγικό τομέα, και ιδίως στη μεταποίηση και το λιανικό εμπόριο, καθώς και στα τελευταία στάδια πριν από την παραγωγή·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη τις καταγγελίες των οντοτήτων που συμμετέχουν στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων για ΑΘΕΠ, οι οποίες αφορούν κυρίως:
- καθυστερήσεις πληρωμών,
 - περιορισμούς κατά την πρόσβαση στην αγορά,
 - μονομερείς ή αναδρομικές αλλαγές των όρων της σύμβασης,
 - μη παροχή αρκετά λεπτομερών πληροφοριών ή παροχή ασαφώς διατυπωμένων πληροφοριών σχετικά με τους όρους της σύμβασης,
 - άρνηση σύναψης γραπτής σύμβασης,
 - αιφνίδια και αδικαιολόγητη καταγγελία της σύμβασης,
 - αθέμιτη μεταβίβαση εμπορικού κινδύνου,

¹ Eurostat, 2010.

- απαίτηση πληρωμής για αγαθά ή υπηρεσίες, τα οποία δεν έχουν καμία αξία για τον έναν αντισυμβαλλόμενο,
 - χρεώσεις για εικονικές υπηρεσίες,
 - μεταβίβαση του κόστους μεταφοράς και αποθήκευσης στους προμηθευτές,
 - αναγκαστική συμμετοχή σε προσφορές προϊόντων, χρέωση για την τοποθέτηση εμπορευμάτων σε ευδιάκριτα σημεία καταστημάτων και άλλες πρόσθετες επιβαρύνσεις,
 - μεταβίβαση στους προμηθευτές του κόστους προβολής των εμπορευμάτων στα σημεία πώλησης,
 - υποχρέωση για άνευ όρων επιστροφή των εμπορευμάτων που δεν έχουν πωληθεί,
 - άσκηση πίεσης για μείωση των τιμών,
 - απαγόρευση προμήθειας προϊόντων από άλλα κράτη μέλη για τους αντισυμβαλλομένους (εδαφικός περιορισμός εφοδιασμού).
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι, λόγω της αδυναμίας παύσης μιας γεωργικής παραγωγής που έχει ήδη ξεκινήσει, καθώς και λόγω της αναλώσιμης φύσης των παραγόμενων προϊόντων, οι γεωργικοί παραγωγοί είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι στις ΑΘΕΠ στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων.
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παραγωγοί καταγράφουν ορισμένες φορές ζημιές μετά τις δυσμενείς για τους ίδιους διαπραγματεύσεις με τους άλλους παράγοντες της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, για παράδειγμα, όταν εφαρμόζονται προσφορές και εκπτώσεις στα σουπερμάρκετ.
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΑΘΕΠ ανακύπτουν όταν υφίστανται ανισότητες στις εμπορικές σχέσεις μεταξύ των αντισυμβαλλομένων της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, που προκύπτουν από τα διαφορετικά επίπεδα διαπραγματευτικής ισχύος στις επιχειρηματικές σχέσεις εξαιτίας της αυξανόμενης συγκέντρωσης της δύναμης της αγοράς σε μικρό αριθμό πολυεθνικών ομίλων, και λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εν λόγω διαφορετικά επίπεδα έχουν την τάση να βλάπτουν τους μικρούς και μεσαίους παραγωγούς.
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΑΘΕΠ μπορεί να έχουν αρνητικές συνέπειες για τις επιμέρους οντότητες στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, ιδίως σε ό,τι αφορά τους γεωργούς και τις ΜΜΕ, γεγονός το οποίο με τη σειρά του μπορεί να έχει αντίκτυπο στο σύνολο της οικονομίας της ΕΕ και στους τελικούς καταναλωτές, περιορίζοντας τις επιλογές τους ως προς τα προϊόντα και την πρόσβασή τους σε νέα και καινοτόμα αγαθά· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΑΘΕΠ μπορεί να έχουν αντίκτυπο στις διαπραγματεύσεις μεταξύ των επιχειρήσεων σχετικά με τις τιμές, να αποθαρρύνουν το διασυνοριακό εμπόριο στην ΕΕ και να εμποδίσουν την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς· λαμβάνοντας ιδίως υπόψη ότι οι ΑΘΕΠ μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα την περικοπή των επενδύσεων και της καινοτομίας από τις επιχειρήσεις στους τομείς, μεταξύ άλλων, της περιβαλλοντικής προστασίας, των εργασιακών συνθηκών και της καλής μεταχείρισης των ζώων, λόγω των μειωμένων εσόδων και της

αβεβαιότητας, ενώ μπορεί να οδηγήσει τις επιχειρήσεις στην εγκατάλειψη των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταποίησης ή εμπορίου·

- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΑΘΕΠ αποτελούν εμπόδιο για την ανάπτυξη και εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και μπορεί να επιφέρουν σοβαρή διαταραχή της σωστής λειτουργίας της αγοράς·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΑΘΕΠ μπορούν να οδηγήσουν στην υπέρμετρη αύξηση του κόστους ή στην είσπραξη χαμηλότερων από τα αναμενόμενα εσόδων για τις επιχειρήσεις με ασθενέστερη διαπραγματευτική ισχύ, καθώς και σε υπερπαραγωγή και σπατάλη τροφίμων·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι καταναλωτές ενδέχεται να υποστούν απώλειες όσον αφορά την ποικιλία των προϊόντων, την πολιτιστική κληρονομιά και τα καταστήματα λιανικής πώλησης λόγω των ΑΘΕΠ·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΜΜΕ και οι μικροεπιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν πάνω από το 90% του οικονομικού ιστού της ΕΕ, είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένες στις ΑΘΕΠ και επηρεάζονται περισσότερο από τις μεγάλες επιχειρήσεις από τον αντίκτυπο των ΑΘΕΠ, κάτι που δυσχεραίνει την ικανότητα επιβιώσής τους στην αγορά, την πραγματοποίηση νέων επενδύσεων σε προϊόντα και τεχνολογία και την υλοποίηση καινοτομιών, και καθιστά πιο δύσκολη και την επέκταση των δραστηριοτήτων των ΜΜΕ, μεταξύ άλλων σε διασυνοριακό επίπεδο εντός της ενιαίας αγοράς· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κίνδυνος των ΑΘΕΠ αποθαρρύνει τις ΜΜΕ από το να αναπτύξουν εμπορικές σχέσεις·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΑΘΕΠ δεν ασκούνται μόνο στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, αλλά το ίδιο συχνά και στην αλυσίδα εφοδιασμού προϊόντων εκτός των τροφίμων, όπως αυτά της βιομηχανίας ένδυσης και της αυτοκινητοβιομηχανίας·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλά κράτη μέλη έχουν εισαγάγει διάφορες μεθόδους για την αντιμετώπιση των ΑΘΕΠ, σε ορισμένες περιπτώσεις εθελοντικούς μηχανισμούς και μηχανισμούς αυτορρύθμισης και, σε άλλες, κατάλληλες εθνικές διατάξεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό έχει οδηγήσει σε μεγάλο βαθμό απόκλισης και διαφοροποίησης μεταξύ των χωρών όσον αφορά το επίπεδο, τον χαρακτήρα και τη μορφή της νομικής προστασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένες χώρες δεν έχουν προβεί σε καμία ενέργεια στον τομέα αυτό·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα κράτη μέλη που είχαν αρχικά επιλέξει να καταπολεμήσουν τις ΑΘΕΠ με εθελοντικά συστήματα, στη συνέχεια αποφάσισαν να τις αντιμετωπίσουν με νομοθετικά μέτρα·
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΑΘΕΠ καλύπτονται μόνο εν μέρει από τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ευρωπαϊκό δίκαιο περί ανταγωνισμού πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στους καταναλωτές να επωφελούνται από πολλά και διάφορα ποιοτικά προϊόντα σε ανταγωνιστικές τιμές, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι επιχειρήσεις έχουν κίνητρο για να επενδύουν και να καινοτομούν, προσφέροντάς τους μια ισότιμη ευκαιρία ώστε να προωθούν τα πλεονεκτήματα των προϊόντων τους χωρίς να εκτοπίζονται αδικαιολόγητα από την αγορά με ΑΘΕΠ·

- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ευρωπαϊκό δίκαιο περί ανταγωνισμού πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στον τελικό καταναλωτή να αγοράζει προϊόντα σε ανταγωνιστική τιμή αλλά οφείλει επίσης να διασφαλίζει τον ελεύθερο και θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων προκειμένου ιδίως να τις ενθαρρύνει ώστε να καινοτομούν·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη την εμφάνιση του «παράγοντα του φόβου» στις εμπορικές σχέσεις, ο οποίος έχει ως αποτέλεσμα το ασθενέστερο μέρος να αδυνατεί να κάνει αποτελεσματική χρήση των δικαιωμάτων του και να είναι απρόθυμη να υποβάλει καταγγελία για ΑΘΕΠ που εφαρμόζει το ισχυρότερο μέρος, καθώς φοβάται ότι θα θέσει σε κίνδυνο την εμπορική σχέση μαζί του·
- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιδόσεις της αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων επηρεάζουν την καθημερινή ζωή των πολιτών της ΕΕ, δεδομένου ότι το 14% περίπου των δαπανών των νοικοκυριών τους αφορά τρόφιμα·
- ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλοί παράγοντες δραστηριοποιούνται στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, περιλαμβανομένων παρασκευαστών, λιανοπωλητών, ενδιάμεσων φορέων και παραγωγών, και ότι οι ΑΘΕΠ μπορεί να ανακύψουν σε διαφορετικά επίπεδα της αλυσίδας·
- ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο «παράγοντας του φόβου» συνεπάγεται ότι οι μικροί προμηθευτές δεν θα είναι σε θέση να κάνουν αποτελεσματική χρήση των δικαιωμάτων τους, όταν προκύπτει, να προσφεύγουν σε δικαστήριο, και ότι άλλοι, φθινοί και προσβάσιμοι μηχανισμοί, όπως η διαμεσολάβηση από ανεξάρτητη αρχή διαιτησίας, θα εξυπηρετούν καλύτερα τα συμφέροντά τους·
- ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρωτοβουλία για την αλυσίδα εφοδιασμού (ΠΑΕ) έχει σημαντικούς περιορισμούς – όπως είναι π.χ. η ανυπαρξία κυρώσεων λόγω μη συμμόρφωσης και η ανυπαρξία δυνατότητας υποβολής εμπιστευτικών καταγγελιών – που δεν της επιτρέπουν να αναδειχθεί σε αποτελεσματικό εργαλείο καταπολέμησης των ΑΘΕΠ·
1. επικροτεί τις μέχρι σήμερα ενέργειες της Επιτροπής που αποσκοπούν στην καταπολέμηση των ΑΘΕΠ με στόχο μια πιο ισορροπημένη αγορά και στην αντιμετώπιση της τρέχουσας κατάστασης κατακερματισμού, η οποία απορρέει από τις διαφορετικές εθνικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση των ΑΘΕΠ στην ΕΕ, επισημαίνει όμως ότι οι ενέργειες αυτές δεν είναι επαρκείς για την καταπολέμηση των ΑΘΕΠ· εκφράζει την ικανοποίησή του για την προαναφερθείσα έκθεση της Επιτροπής της 29ης Ιανουαρίου 2016, καθώς και για την επί μακρόν αναμενόμενη συνοδευτική μελέτη για την παρακολούθηση της εφαρμογής των αρχών ορθής πρακτικής στις κάθετες σχέσεις στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, αλλά σημειώνει τα συμπεράσματά της, τα οποία δεν προλειαίνουν το έδαφος ένα πλαίσιο της ΕΕ προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές σε επίπεδο ΕΕ·
 2. εκφράζει την ικανοποίησή του σχετικά με τις πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο του φόρουμ υψηλού επιπέδου για τη βελτίωση της λειτουργίας της αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων και σχετικά με τη σύσταση πλατφόρμας εμπειρογνομόνων για τις πρακτικές μεταξύ των επιχειρήσεων, η οποία έχει καταρτίσει κατάλογο, περιγραφή και αξιολόγηση των εμπορικών πρακτικών που μπορούν να θεωρούνται κατάφωρα αθέμιτες·

3. αναγνωρίζει τη δημιουργία και την ανάπτυξη της ΠΑΕ, η οποία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην προώθηση της πολιτιστικής αλλαγής και στη βελτίωση της επιχειρηματικής δεοντολογίας, και η οποία έχει οδηγήσει στην έγκριση μιας δέσμης αρχών και καλής πρακτικής για τις κάθετες σχέσεις στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων και σε ένα οικειοθελές πλαίσιο εφαρμογής αυτών των αρχών, το οποίο, στο δεύτερο μόλις έτος λειτουργίας του, αριθμεί ήδη πάνω από χίλιες συμμετέχουσες εταιρείες από όλη την ΕΕ, οι οποίες είναι κυρίως ΜΜΕ· χαιρετίζει την πρόοδο που έχει συντελεσθεί μέχρι στιγμής και θεωρεί ότι οι προσπάθειες για την προώθηση θεμιτών εμπορικών πρακτικών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων έχουν πραγματικό αντίκτυπο αλλά δεν μπορούν επί του παρόντος να θεωρηθούν επαρκείς για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ΑΘΕΠ στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων· τονίζει, ωστόσο, ότι η αποτελεσματικότητα της ΠΑΕ, όπως αναγνωρίζεται τόσο από την πρόσφατη έκθεση της Επιτροπής όσο και από την εξωτερική αξιολόγηση, υπονομεύεται από ένα ευρύ φάσμα προβλημάτων, όπως οι αδυναμίες στη διακυβέρνηση, οι περιορισμοί στη διαφάνεια, η ανυπαρξία μέτρων επιβολής ή κυρώσεων, η έλλειψη ουσιαστικών αντικινήτρων στη χρήση ΑΘΕΠ, καθώς και το γεγονός ότι δεν επιτρέπονται ανώνυμες ατομικές καταγγελίες από δυνητικά θύματα ΑΘΕΠ ή έρευνες ιδίας πρωτοβουλίας από ανεξάρτητο φορέα, κάτι που, κατά συνέπεια, οδηγεί στην υποεκπροσώπηση ιδίως των ΜΜΕ και των γεωργών, που ίσως να θεωρούν την ΠΑΕ ανεπαρκή για τον σκοπό της; συνιστά την ανάληψη παρόμοιων πρωτοβουλιών για την αλυσίδα εφοδιασμού σε άλλους συναφείς τομείς εκτός των τροφίμων·
4. εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι ορισμένες από τις εναλλακτικές δυνατότητες επίλυσης διαφορών που προωθούνται από την ΠΑΕ δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί στην πράξη, γεγονός που σημαίνει ότι η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους βασίζεται σε θεωρητικές κρίσεις· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι δεν έχει εξετασθεί καμία συγκεκριμένη υπόθεση προκειμένου να αξιολογηθεί ο ρόλος της ΠΑΕ στην αντιμετώπιση των ΑΘΕΠ και ότι δεν έχει διενεργηθεί μια πιο λεπτομερής ανάλυση όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων σχετικών με ληφθείσες και επιλυθείσες καταγγελίες· πιστεύει ότι η μη διενέργεια μιας τέτοιας εμπειριστατωμένης αξιολόγησης υπονομεύει τη συνολική αποτίμηση της πρωτοβουλίας· εκφράζει την απογοήτευσή του για το γεγονός ότι, στην προαναφερθείσα μελέτη της Areté που αξιολογούσε την αποτελεσματικότητα της ΠΑΕ, αναφέρεται ότι «τα πραγματικά επιτεύγματα της ΠΑΕ ίσως να φανούν εξαιρετικά πενιχρά σε σχέση με το πραγματικό ή αντιληπτό μέγεθος και τη σοβαρότητα του ζητήματος των ΑΘΕΠ»·
5. επισημαίνει τη δημιουργία εθνικών πλατφορμών ΠΑΕ οι οποίες συνδέουν τις οργανώσεις και τις επιχειρήσεις της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, προκειμένου να ενθαρρυνθεί ο διάλογος μεταξύ των μερών, να προαχθούν η εισαγωγή και η ανταλλαγή θεμιτών εμπορικών πρακτικών και να επιδιωχθεί η εξάλειψη των ΑΘΕΠ, αλλά αναρωτιέται για την πραγματική τους αποτελεσματικότητα· επισημαίνει, ωστόσο, ότι ορισμένες εθνικές πλατφόρμες δεν έχουν επιτύχει τους προαναφερθέντες στόχους και ότι, όπως συνέβη στη Φινλανδία, οι γεωργοί εγκατέλειψαν την πλατφόρμα· εκφράζει την πρόθεσή του να ενθαρρύνει και να προτρέψει τα κράτη μέλη ώστε να διερευνήσουν, με κατάλληλα μέσα, τυχόν καταγγελίες ή παρατυπίες που επισημαίνονται από τις εν λόγω εθνικές πλατφόρμες·
6. υποστηρίζει ότι οι αρχές ορθής πρακτικής και ο κατάλογος παραδειγμάτων με τις θεμιτές και αθέμιτες πρακτικές στις κάθετες σχέσεις της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων θα πρέπει να επεκταθούν και να εφαρμοστούν με αποτελεσματικό τρόπο·

7. επικροτεί την υπό εκπόνηση μελέτη της Επιτροπής σχετικά με την επιλογή και την καινοτομία στον τομέα του λιανικού εμπορίου· εκτιμά ότι η διαδικασία αυτή θα συμβάλει καθοριστικά στην ανάλυση τόσο της εξέλιξης όσο και των μοχλών ανάπτυξης των επιλογών και της καινοτομίας στο συνολικό επίπεδο αγοράς·
8. σημειώνει με ικανοποίηση την ανάπτυξη εναλλακτικών και άτυπων μηχανισμών επίλυσης διαφορών και προσφυγών, ιδίως μέσω της διαμεσολάβησης και της διαιτησίας·
9. επισημαίνει ότι όπου υφίστανται ΑΘΕΠ στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, αυτές αντίκεινται στις βασικές αρχές της νομοθεσίας·
10. καταδικάζει τις πρακτικές που εκμεταλλεύονται τις ανισότητες όσον αφορά τη διαπραγματευτική ισχύ μεταξύ των οικονομικών παραγόντων και που πλήττουν την πραγματική συμβατική ελευθερία·
11. επισημαίνει ότι οι ΑΘΕΠ, όταν επιβάλλονται από μέρη με ισχυρότερη διαπραγματευτική θέση, έχουν αρνητικό αντίκτυπο σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, μεταξύ δε άλλων και στην απασχόληση, εις βάρος της επιλογής των καταναλωτών και της ποιότητας, ποικιλίας και καινοτόμου δυνατότητας των διατιθέμενων προϊόντων· τονίζει ότι οι ΑΘΕΠ μπορούν να εμποδίσουν την ανταγωνιστικότητα και τις επενδύσεις των επιχειρήσεων και να ωθήσουν τις επιχειρήσεις σε εξοικονομήσεις σε βάρος των μισθών, των συνθηκών εργασίας ή της ποιότητας των πρώτων υλών·
12. επαναβεβαιώνει ότι ο ελεύθερος και θεμιτός ανταγωνισμός, οι ισορροπημένες σχέσεις μεταξύ όλων των παραγόντων, η συμβατική ελευθερία και η αυστηρή και αποτελεσματική εφαρμογή της οικείας νομοθεσίας – που καθιστούν δυνατή την προστασία όλων των οικονομικών παραγόντων της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, ανεξαρτήτως γεωγραφικής θέσης – αποτελούν καθοριστικά στοιχεία για την καλή λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων και για την κατοχύρωση της ασφάλειας των τροφίμων·
13. επισημαίνει την ανάγκη να οικοδομηθεί αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των εταίρων στις αλυσίδες εφοδιασμού, στη βάση των αρχών της συμβατικής ελευθερίας και μιας αμοιβαίως επωφελούς σχέσης· υπογραμμίζει την εταιρική κοινωνική ευθύνη του μεγαλύτερου συμβαλλόμενου μέρους να περιορίζει το πλεονέκτημά του κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων και να εργάζεται με την ασθενέστερο μέρος για την εξεύρεση θετικής λύσης και για τα δύο μέρη·
14. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι η Επιτροπή αναγνώρισε στην Πράσινη Βίβλο της 31ης Ιανουαρίου 2013 ότι δεν υφίσταται πραγματική συμβατική ελευθερία όταν υπάρχουν σαφείς ανισότητες μεταξύ των μερών·
15. αναγνωρίζει ότι οι ΑΘΕΠ προκύπτουν κατά κύριο λόγο από τις ανισορροπίες εισοδήματος και ισχύος που υπάρχουν στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, και τονίζει ότι οι ανισορροπίες αυτές πρέπει να αντιμετωπιστούν επείγοντως προκειμένου να βελτιωθεί η κατάσταση για τους γεωργούς στον τομέα των τροφίμων· επισημαίνει ότι η πώληση σε τιμές κάτω του κόστους παραγωγής και η κακή χρήση βασικών γεωργικών τροφίμων, όπως τα γαλακτοκομικά και τα οπωροκηπευτικά, ως «προϊόντων προσφορών» από μεγάλους διανομείς απειλούν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της

παραγωγής τέτοιων προϊόντων από την ΕΕ· χαιρετίζει προσπάθειες όπως η πρωτοβουλία Tierwohl στη Γερμανία, οι οποίες αποσκοπούν να βοηθήσουν τους γεωργούς να ανταγωνιστούν με βάση τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των προϊόντων τους·

16. επισημαίνει ότι οι ΑΘΕΠ έχουν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στους γεωργούς όπως π.χ. μικρότερα κέρδη, υψηλότερο κόστος σε σχέση με τα προβλεπόμενα, πλεονασματική παραγωγή και σπατάλη τροφίμων, και δυσκολία στον προγραμματισμό των χρηματοδοτήσεων· τονίζει ότι αυτές οι αρνητικές συνέπειες μειώνουν τελικά την επιλογή του καταναλωτή·
17. αμφισβητεί την αδιάλειπτη υποστήριξη που εκφράζεται στην έκθεση της Επιτροπής προς την ΠΑΕ, δεδομένων των περιορισμών της· επαναλαμβάνει την απροθυμία των γεωργών να συμμετάσχουν λόγω της έλλειψης εμπιστοσύνης, των περιορισμών στις ανώνυμες καταγγελίες, της έλλειψης θεσμοθετημένης εξουσίας, της αδυναμίας επιβολής ουσιαστικών κυρώσεων, της έλλειψης κατάλληλων μηχανισμών για την καταπολέμηση καλά τεκμηριωμένων ΑΘΕΠ και των ανησυχιών για ανισοροπίες στα χαρακτηριστικά των μηχανισμών επιβολής, που δεν έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη· εκφράζει τη λύπη του για την απροθυμία της Επιτροπής να διασφαλίσει την ανωνυμία και την επιβολή κατάλληλων κυρώσεων·
18. αναγνωρίζει ότι η ΠΑΕ και τα άλλα εθνικά και ενωσιακά εθελοντικά συστήματα (κώδικες ορθών πρακτικών, εθελοντικοί μηχανισμοί επίλυσης διαφορών) θα πρέπει να αναπτύσσονται και να προωθούνται ως συμπλήρωμα σε αποτελεσματικούς και ισχυρούς μηχανισμούς επιβολής σε επίπεδο κρατών μελών, διασφαλίζοντας ότι οι καταγγελίες μπορούν να υποβάλλονται ανώνυμα και θεσπίζοντας αποτρεπτικές ποινές, ταυτόχρονα με τον συντονισμό σε επίπεδο ΕΕ· ενθαρρύνει τους παραγωγούς και τους εμπόρους, περιλαμβανομένων των οργανώσεων γεωργών, να συμμετέχουν σε τέτοιες πρωτοβουλίες· εκτιμά ότι οι πρωτοβουλίες αυτές θα πρέπει να είναι διαθέσιμες για όλους τους προμηθευτές που δεν ενδιαφέρονται για την ανωνυμία τους και θα μπορούσαν ενδεχομένως να εξελιχθούν με επωφελή τρόπο σε πλατφόρμες διαφώτισης και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών· επισημαίνει ότι η Επιτροπή δηλώνει στην πρόσφατη έκθεσή της ότι η ΠΑΕ πρέπει να βελτιωθεί, προκειμένου κυρίως να ληφθούν υπόψη οι εμπιστευτικές καταγγελίες, και ως προς την ανάθεση αρμοδιοτήτων έρευνας και επιβολής κυρώσεων σε ανεξάρτητους φορείς·
19. ζητεί από την Επιτροπή να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει την εγκαθίδρυση αποτελεσματικών μηχανισμών επιβολής, όπως είναι η ανάπτυξη και ο συντονισμός δικτύου των αμοιβαία αναγνωρισμένων εθνικών αρχών σε επίπεδο ΕΕ· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι ο θεσμός του Διαμεσολαβητή του Ηνωμένου Βασιλείου σε θέματα που αφορούν τον κώδικα ειδών παντοπωλείου θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως πρότυπο προς υιοθέτηση σε επίπεδο ΕΕ, δεδομένου ότι θα μπορούσε να λειτουργήσει όντως αποτρεπτικά έναντι των ΑΘΕΠ και να συμβάλει στην εξάλειψη του «παράγοντα φόβου»·
20. χαιρετίζει το πρόσφατο μέτρο που έλαβε η ΠΑΕ και το οποίο επιτρέπει στις ΜΜΕ και τις μικροεπιχειρήσεις να συνδέονται επί τη βάση μιας απλουστευμένης διαδικασίας· σημειώνει ότι έχει αυξηθεί ο αριθμός των καταχωριζόμενων ΜΜΕ· επισημαίνει, ωστόσο, ότι η ΠΑΕ χρειάζεται περαιτέρω ενίσχυση μέσω μιας σειράς δράσεων που προσδιορίζονται από την Επιτροπή στην έκθεσή της της 29ης Ιανουαρίου 2016 και σε σχέση με τις οποίες θα πρέπει να παρακολουθείται η πρόοδος από την Επιτροπή, με στόχο:

- να ενταθούν οι προσπάθειες για τη δημοσιοποίηση της ΠΑΕ και την μεγαλύτερη ενημέρωση για αυτή, ιδίως μεταξύ των ΜΜΕ·
 - να εξασφαλιστεί η αμεροληψία της δομής διακυβέρνησης, π.χ. με τον ορισμό ανεξάρτητου προέδρου που δεν θα συνδέεται με συγκεκριμένες ομάδες ενδιαφερομένων·
 - να δοθεί η δυνατότητα στα φερόμενα θύματα ΑΘΕΠ να υποβάλλουν καταγγελίες εμπιστευτικά·
 - να ενισχυθούν οι εσωτερικές διαδικασίες ώστε να ελέγχεται κατά πόσον οι μεμονωμένοι φορείς τηρούν τις δεσμεύσεις τους όσον αφορά τη διαδικασία και να παρακολουθούνται η εμφάνιση και η έκβαση των διμερών διαφορών με εμπιστευτικό τρόπο·
21. σημειώνει την παρατήρηση της Επιτροπής ότι οι εκπρόσωποι των γεωργών αποφάσισαν να μην συμμετάσχουν στην πρωτοβουλία, δεδομένου ότι, κατά την άποψή τους, η πρωτοβουλία δεν εξασφαλίζει επαρκή εμπιστευτικότητα για τους καταγγέλλοντες και δεν προβλέπει θεσμοθετημένες αρμοδιότητες για τη διενέργεια ανεξάρτητων ερευνών και την επιβολή ουσιαστικών κυρώσεων ούτε περιλαμβάνει μηχανισμούς για την καταπολέμηση των τεκμηριωμένων ΑΘΕΠ, καθώς και ότι οι ανησυχίες τους σχετικά με τις ανισοροπίες στη φύση των μηχανισμών επιβολής της νομοθεσίας δεν ελήφθησαν δεόντως υπόψη· εκτιμά ότι η συμμετοχή των γεωργών έχει καθοριστική σημασία και ότι η μειωμένη συμμετοχή δεν αποτυπώνει μια έλλειψη ενημέρωσης αλλά μάλλον μια έλλειψη εμπιστοσύνης στις τρέχουσες διαδικασίες και στη διαχείριση της ΠΑΕ· εκτιμά, ως εκ τούτου, ότι η βελτίωση της λειτουργίας της ΠΑΕ, μεταξύ άλλων μέσω της ανεξάρτητης διακυβέρνησης, της εμπιστευτικότητας και της ανωνυμίας, και της αποτελεσματικής επιβολής και αποτροπής, θα μπορούσε ως πρώτο βήμα να αυξήσει το ενδιαφέρον και τη στήριξη των γεωργών και κατά συνέπεια τη συμμετοχή τους·
22. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διευκολύνουν και να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των παραγωγών στις οργανώσεις παραγωγών και τις ενώσεις οργανώσεων παραγωγών (ΟΠ και ΕΟΠ) προκειμένου να ενισχυθεί η διαπραγματευτική τους ισχύς και η θέση τους στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων·
23. αναγνωρίζει, ωστόσο, ότι τα εθελοντικά και αυτορρυθμιστικά συστήματα μπορούν να αποτελέσουν οικονομικά αποδοτικό μέσο για την εξασφάλιση της θεμιτής συμπεριφοράς στην αγορά, την επίλυση διαφορών και τον τερματισμό των ΑΘΕΠ, εάν συνδυαστούν με ανεξάρτητους και αποτελεσματικούς μηχανισμούς επιβολής· υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι μέχρι στιγμής τα συστήματα αυτά έχουν επιδείξει περιορισμένα αποτελέσματα λόγω της έλλειψης σωστής επιβολής της νομοθεσίας, της υποεκπροσώπησης των γεωργών, της έλλειψης αμερόληπτων δομών διακυβέρνησης, των συγκρούσεων συμφερόντων μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, των μηχανισμών επίλυσης διαφορών που δεν αποτυπώνουν τον «παράγοντα του φόβου» των προμηθευτών, καθώς και του γεγονότος ότι δεν εφαρμόζονται σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού· καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει να στηρίζει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών·
24. σημειώνει την ύπαρξη νομοθεσίας της ΕΕ για την αντιμετώπιση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές (οδηγία 2005/29/ΕΚ),

αλλά υπενθυμίζει την απουσία νομοθεσίας της ΕΕ που να καταπολεμά τις αθέμιτες πρακτικές μεταξύ των διαφόρων παραγόντων της αλυσίδας των γεωργικών προϊόντων διατροφής·

25. επισημαίνει ότι μια σοβαρή ανάλυση για τις ΑΘΕΠ πρέπει να έχει ως αφετηρία το νέο οικονομικό μοντέλο που έχει εμφανιστεί κατά τα λίγα τελευταία χρόνια: το λιανεμπόριο μεγάλης κλίμακας, όπου η πρόσβαση στα σημεία πώλησης έχει καταστεί το αντικείμενο άγριου ανταγωνισμού υπό τον έλεγχο των σουπερμάρκετ· επισημαίνει ότι ορισμένες αρχές ανταγωνισμού έχουν εντοπίσει συγκεκριμένες πρακτικές που μεταβιβάζουν υπερβολικούς κινδύνους στους προμηθευτές, οι οποίοι θα μπορούσαν να αποδυναμώσουν την ανταγωνιστικότητά τους· επισημαίνει ότι οι αρχές αυτές έχουν επίσης συναγάγει το συμπέρασμα ότι τα ιδιωτικά εμπορικά σήματα εισάγουν ένα στοιχείο οριζόντιου ανταγωνισμού έναντι των βιομηχανικών εμπορικών σημάτων, το οποίο δεν έχει εξεταστεί επαρκώς·
26. τονίζει ότι η καταπολέμηση των ΑΘΕΠ θα βοηθήσει να διασφαλισθεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να αναπτυχθεί το διασυνοριακό εμπόριο εντός της ΕΕ και με τρίτες χώρες· επισημαίνει ότι ο κατακερματισμένος χαρακτήρας των αγορών και οι διαφορές ανάμεσα στις εθνικές νομοθεσίες για τις ΑΘΕΠ εκθέτουν τους φορείς εκμετάλλευσης της αλυσίδας εφοδιασμού σε μια σειρά από διαφορετικές συνθήκες της αγοράς και μπορούν να οδηγήσουν στην πρακτική που είναι γνωστή ως «forum shopping» (αναζήτηση της πιο ευνοϊκής δικαιοδοσίας), η οποία, με τη σειρά της, θα μπορούσε να οδηγήσει σε ρυθμιστική αβεβαιότητα·
27. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν πλήρως και με συνέπεια το δίκαιο περί ανταγωνισμού, τους κανόνες για τον αθέμιτο ανταγωνισμό και τους κανόνες κατά της δημιουργίας τραστ, και, ιδίως, να επιβάλλουν αυστηρές κυρώσεις όταν διαπιστώνονται καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων·
28. θεωρεί απαραίτητο να εξασφαλισθεί ότι το δίκαιο περί ανταγωνισμού της ΕΕ θα λαμβάνει υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά της γεωργίας και θα υπηρετεί την ευημερία των παραγωγών και των καταναλωτών, οι οποίοι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην αλυσίδα εφοδιασμού· πιστεύει ότι το δίκαιο περί ανταγωνισμού της ΕΕ πρέπει να δημιουργήσει τις συνθήκες για μια πιο αποτελεσματική αγορά που θα δίνει τη δυνατότητα στους καταναλωτές να επωφελούνται από ευρύ φάσμα ποιοτικών προϊόντων σε ανταγωνιστικές τιμές, εξασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι πρωτογενείς παραγωγοί θα έχουν κίνητρα για επένδυση και καινοτομία χωρίς να εκτοπίζονται από την αγορά με ΑΘΕΠ·
29. επισημαίνει ότι, ενώ τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας μπορούν να αποφέρουν αυξημένη αξία, περισσότερες επιλογές και προϊόντα δίκαιου εμπορίου για τους καταναλωτές, μπορεί να αποτελέσουν επίσης στρατηγικό ζήτημα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, καθώς εισάγουν μια οριζόντια διάσταση στον ανταγωνισμό σε σχέση με τα βιομηχανικά εμπορικά σήματα, η οποία δεν είχε ποτέ παρατηρηθεί στο παρελθόν, και μπορεί να ευνοήσουν με αθέμιτο και αντίθετο στον ανταγωνισμό τρόπο τους εμπόρους λιανικής, οι οποίοι καθίστανται παράλληλα και καταναλωτές και ανταγωνιστές· επιστράτη την προσοχή στην ύπαρξη ενός «κατωφλίου κινδύνου» πέραν του οποίου η διεύθυνση στην αγορά των ιδιωτικών ετικετών σε συγκεκριμένη κατηγορία προϊόντος μπορεί να μετατρέψει τα πραγματικά θετικά αποτελέσματα των ιδιωτικών ετικετών σε αρνητικά αποτελέσματα και να αποθαρρύνει τις καινοτόμες προσπάθειες πολλών επιχειρήσεων· τονίζει, συνεπώς, ότι το ζήτημα των ιδιωτικών ετικετών απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή από

την Επιτροπή και τις αρχές ανταγωνισμού, ιδίως σε ό,τι αφορά την ανάγκη να αξιολογηθούν οι δυνητικές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις για την αλυσίδα εφοδιασμού και τη θέση των γεωργών στα πλαίσιά της, συνεκτιμώντας παράλληλα το γεγονός ότι οι καταναλωτικές συνήθειες στα κράτη μέλη ποικίλλουν·

30. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν πλήρως και με συνέπεια την οδηγία 2011/7/ΕΕ για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές, ώστε οι πιστωτές να πληρώνονται από τις επιχειρήσεις εντός 60 ημερών ή διαφορετικά να έρχονται αντιμέτωποι με την επιβολή τόκων και την καταβολή εύλογων εξόδων ανάκτησης του πιστωτή·
31. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση, ή προτάσεις, για την καθιέρωση ενός πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ, το οποίο θα ορίζει γενικές αρχές και θα συνεκτιμά δεόντως τις εθνικές καταστάσεις και τις βέλτιστες πρακτικές για την αντιμετώπιση των ΑΘΕΠ σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, προκειμένου να διασφαλισθούν ισότιμες συνθήκες στα κράτη μέλη, οι οποίες θα επιτρέπουν την ορθή λειτουργία των αγορών και τη διατήρηση δίκαιων και διαφανών σχέσεων μεταξύ παραγωγών, προμηθευτών και διανομέων προϊόντων διατροφής·
32. πιστεύει ακράδαντα ότι ο ορισμός των ΑΘΕΠ που διατυπώνεται από την Επιτροπή και τα ενδιαφερόμενα μέρη στο έγγραφο «Κάθετες σχέσεις στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων: αρχές καλής πρακτικής», της 29ης Νοεμβρίου 2011¹, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, παράλληλα με μια ανοικτή λίστα των ΑΘΕΠ, κατά την υποβολή πρότασης για την καθιέρωση πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ·
33. προτείνει επίσης να ενσωματωθούν η ανωνυμία και η εμπιστευτικότητα σε κάθε μελλοντική νομοθετική πρωτοβουλία ή πρωτοβουλίες στον τομέα αυτόν·
34. θεωρεί ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει, όπου αυτό δεν ισχύει ήδη, να συστήσουν ή να αναγνωρίσουν αρμόδιες δημόσιες αρχές ή ειδικούς φορείς όπως ανεξάρτητες αρχές διαιτησίας σε εθνικό επίπεδο, που θα έχουν την αρμοδιότητα για την εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την καταπολέμηση των αθέμιτων πρακτικών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων· πιστεύει ότι οι αρμόδιες δημόσιες αρχές μπορούν να διευκολύνουν την επιβολή της νομοθεσίας, π.χ. με το να εξουσιοδοτηθούν να κινούν και να διενεργούν έρευνες με δική τους πρωτοβουλία ή βάσει ανεπίσημων πληροφοριών ή εμπιστευτικών καταγγελιών (αποτρέποντας έτσι την εμφάνιση του «παράγοντα φόβου») και να ενεργούν ως μεσολαβητές μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών· τονίζει την ανάγκη αμοιβαίας αναγνώρισης και αποτελεσματικής συνεργασίας σε επίπεδο ΕΕ μεταξύ των εθνικών αρχών, προκειμένου να διασφαλισθεί η ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών, ιδίως όσον αφορά την καλή πρακτική, και εμπειρογνωμοσύνης όσον αφορά τους νέους τύπους ΑΘΕΠ, στο πλαίσιο του πλήρους σεβασμού της αρχής της επικουρικότητας·
35. καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και άλλους ενδιαφερόμενους, σε συνέχεια της έκθεσης της Επιτροπής, να διευκολύνουν την ένταξη των οργανώσεων γεωργών (συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων παραγωγών και των ενώσεών τους) στο πεδίο αρμοδιοτήτων των εθνικών αρχών επιβολής που διαχειρίζονται την αλυσίδα

¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/sites/digital-agenda/files/discussions/Vertical%20relationships%20in%20the%20Food%20Supply%20Chain%20-%20Principles%20of%20Good%20Practice.pdf>.

εφοδιασμού τροφίμων, διασφαλίζοντας πρωτίστως την ανωνυμία των καταγγελιών και την αποτελεσματικότητα του συστήματος κυρώσεων·

36. πιστεύει ότι η ύπαρξη νομοθεσίας πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση των ΑΘΕΠ και για να εξασφαλισθεί ότι οι ευρωπαίοι γεωργοί και καταναλωτές έχουν την ευκαιρία να επωφελούνται από ίσους όρους αγοράς και πώλησης·
37. επισημαίνει ότι η εν λόγω ευρωπαϊκή νομοθεσία πλαίσιο δεν πρέπει να υποβαθμίσει το επίπεδο προστασίας των χωρών που έχουν εγκρίνει εθνική νομοθεσία στον τομέα της καταπολέμησης των ΑΘΕΠ μεταξύ επιχειρήσεων·
38. ζητεί από τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν αρμόδια αρχή επιβολής της νομοθεσίας να εξετάσουν το ενδεχόμενο εγκαθίδρυσης τέτοιας αρχής και να της αναθέσουν αρμοδιότητες επιτήρησης και επιβολής των αναγκαίων μέτρων για την αντιμετώπιση των ΑΘΕΠ·
39. τονίζει ότι οι αρχές επιβολής της νομοθεσίας θα πρέπει να έχουν να επιλέξουν ανάμεσα από ένα φάσμα διαφόρων μέτρων επιβολής και κυρώσεων που έχουν στη διάθεσή τους, προκειμένου να μπορεί να υπάρχει, ανάλογα με τη σοβαρότητα της συγκεκριμένης κατάστασης, ευελιξία αντιμετώπισης· πιστεύει ότι αυτού του είδους τα μέτρα και οι κυρώσεις θα πρέπει να έχουν αποτρεπτικό αποτέλεσμα, με στόχο την αλλαγή συμπεριφοράς·
40. υπενθυμίζει ότι σε όλα τα κράτη μέλη υπάρχουν ήδη ρυθμιστικά πλαίσια για την αντιμετώπιση των ΑΘΕΠ· επισημαίνει τις πρόσφατες ρυθμιστικές πρωτοβουλίες που ανέλαβαν ορισμένα κράτη μέλη, με τις οποίες εισήγαγαν συμπληρωματικές διατάξεις στην εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού, επέκτειναν το πεδίο εφαρμογής των οδηγιών για τις ΑΘΕΠ, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ των επιχειρήσεων, και συγκρότησαν ανεξάρτητες υπηρεσίες επιβολής του νόμου· σημειώνει, ωστόσο, ότι οι διαφορετικές προσεγγίσεις των ενδιαφερομένων κρατών μελών στο θέμα αυτό έχει οδηγήσει σε ποικίλους βαθμούς και τύπους προστασίας κατά των ΑΘΕΠ·
41. σημειώνει ότι, κατά τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των ΑΘΕΠ στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά της κάθε αγοράς και οι νομικές απαιτήσεις που ισχύουν σε αυτήν, οι διαφορετικές συνθήκες και προσεγγίσεις στα επιμέρους κράτη μέλη, ο βαθμός ενοποίησης ή κατακερματισμού των επιμέρους αγορών και άλλοι σημαντικοί παράγοντες, αξιολογώντας παράλληλα τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί σε ορισμένα κράτη μέλη και τα οποία αποδεικνύονται αποτελεσματικά· θεωρεί ότι όλες οι προτεινόμενες ρυθμιστικές προσπάθειες σε αυτόν τον τομέα θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι υπάρχει σχετικά ευρεία διακριτική ευχέρεια προσαρμογής των μέτρων που θα ληφθούν στα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε αγοράς, προκειμένου να αποφευχθεί η υιοθέτηση μιας προκρούστειας προσέγγισης, και θα πρέπει να βασίζονται στη γενική αρχή της βελτίωσης της επιβολής μέσω της συμμετοχής των αρμόδιων δημόσιων φορέων παράλληλα με την ιδιωτική επιβολή, συμβάλλοντας έτσι και στη βελτίωση της κατακερματισμένης και χαμηλού επιπέδου συνεργασίας που υπάρχει εντός των διαφόρων εθνικών φορέων επιβολής της νομοθεσίας και στην αντιμετώπιση των διασυνοριακών προκλήσεων που αφορούν τις ΑΘΕΠ·

42. επισημαίνει ότι η υφιστάμενη κατακερματισμένη και χαμηλού επιπέδου συνεργασία στο πλαίσιο των διαφορετικών εθνικών αρχών επιβολής της νομοθεσίας δεν επαρκεί για να αντιμετωπιστούν οι διασυνοριακές προκλήσεις των ΑθΕΠ·
43. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα και τον αντίκτυπο των ρυθμιστικών και μη ρυθμιστικών μέτρων, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη όλες τις πιθανές επιδράσεις για τους διάφορους ενδιαφερομένους και για την ευημερία των καταναλωτών, καθώς και το μείγμα πολιτικής που αναφέρεται από όσους απάντησαν στην ως άνω έρευνα της Ageté, το οποίο είναι ένας συνδυασμός εθελοντικών πρωτοβουλιών και δημόσιας επιβολής (33% των συνολικών απαντήσεων) και ειδικής νομοθεσίας σε επίπεδο ΕΕ (32%)·
44. είναι πεπεισμένο ότι η ενημέρωση των καταναλωτών για τα γεωργικά προϊόντα έχει θεμελιώδη σημασία για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν από ανισορροπίες στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των ΑθΕΠ· ζητεί από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που συμμετέχουν στη διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων να ενισχύσουν τη διαφάνεια στο σύνολο της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων και να αυξήσουν την πληροφόρηση των καταναλωτών μέσω πιο κατάλληλης σήμανσης των προϊόντων και της χρήσης συστημάτων πιστοποίησης προκειμένου να δίνεται η δυνατότητα στους καταναλωτές να πραγματοποιούν συνειδητές επιλογές σχετικά με τα διαθέσιμα προϊόντα και να ενεργούν αναλόγως·
45. καλεί την Επιτροπή να προωθήσει, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, πρωτοβουλίες, μέσω των οποίων οι καταναλωτές θα προειδοποιούνται για τους κινδύνους των πρακτικών ντάμπινγκ για την πρωτογενή παραγωγή, και τάσσεται ρητά υπέρ των σχετικών ενημερωτικών εκστρατειών σε σχολεία και κέντρα κατάρτισης·
46. σημειώνει ότι, από το 2009, το Κοινοβούλιο έχει εγκρίνει πέντε ψηφίσματα σχετικά με προβλήματα στην αλυσίδα λιανικής της ΕΕ, εκ των οποίων τα τρία εστιάζουν στις ανισορροπίες και τις καταχρήσεις στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων· σημειώνει περαιτέρω ότι, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, η Επιτροπή έχει εκδώσει τρεις ανακοινώσεις και μία Πράσινη Βίβλο και έχει αναθέσει την κατάρτιση δύο τελικών εκθέσεων για παρόμοια ζητήματα· δηλώνει, ως εκ τούτου, ότι η περαιτέρω ανάλυση της κατάστασης στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων θα καθυστερήσει απλά και μόνο την επιτακτική ανάγκη για λήψη μέτρων και τη στήριξη των γεωργών προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές·
47. παροτρύνει όλα τα μέρη της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων να εξετάσουν το ενδεχόμενο σύναψης τυποποιημένων συμβάσεων, καθώς και συμβάσεων νέας γενιάς, με τις οποίες προβλέπεται επιμερισμός των κινδύνων και των οφελών·
48. αναγνωρίζει ότι στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) και της νέας ενιαίας κοινής οργάνωσης των αγορών θεσπίστηκαν μέτρα που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση του χάσματος που υπάρχει όσον αφορά τη διαπραγματευτική ισχύ μεταξύ γεωργών, λιανικού εμπορίου, χονδρεμπορίου και ΜΜΕ της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, στηρίζοντας ιδίως τη δημιουργία και την ανάπτυξη οργανώσεων παραγωγών· τονίζει τη σημασία της συνεργασίας στο επίπεδο της προσφοράς·
49. σημειώνει ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, ο οποίος προβλέπει τη σύσταση οργανώσεων παραγωγών (ΟΠ), υποστηρίζεται από οικονομικά κίνητρα βάσει του

δεύτερου πυλώνα της ΚΓΠ· επισημαίνει ότι το νομικό πλαίσιο επεκτείνει το πεδίο συλλογικής διαπραγμάτευσης (σε ορισμένους τομείς) και συμβάσεων παράδοσης (σε όλους τους τομείς) στις οργανώσεις παραγωγών, στις ενώσεις των οργανώσεων παραγωγών και σε διεπαγγελματικές οργανώσεις, και καθιερώνει επίσης προσωρινές απαλλαγές από ορισμένους κανόνες του ανταγωνισμού σε περιόδους σοβαρής ανισορροπίας στην αγορά, στο πλαίσιο διασφαλίσεων·

50. παροτρύνει την Επιτροπή να προωθήσει αποφασιστικά την προσέγγιση αυτή, προκειμένου να ενισχυθεί η διαπραγματευτική ισχύς του πρωτογενούς παραγωγού και να ενθαρρυνθούν οι παραγωγοί να συμμετέχουν σε οργανώσεις παραγωγών και σε ενώσεις οργανώσεων παραγωγών· υπογραμμίζει, ιδίως, την ευάλωτη κατάσταση των μικρών και οικογενειακών εκμεταλλεύσεων, οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν και να στηρίξουν την απασχόληση σε απομονωμένες, απομακρυσμένες και ορεινές περιοχές·
51. εκτιμά ότι η ενίσχυση και η δημιουργία οργανώσεων παραγωγών πρέπει να συνοδεύεται από την αύξηση της διαπραγματευτικής ισχύος των γεωργών στην αλυσίδα τροφίμων, ιδίως παρέχοντας σε αυτούς το δικαίωμα να διαπραγματεύονται συλλογικά τις συμβάσεις τους·
52. ζητεί να αυξηθεί η διαφάνεια και η ενημέρωση στην αλυσίδα εφοδιασμού, καθώς και να ενισχυθούν φορείς και τα εργαλεία ενημέρωσης σχετικά με την αγορά όπως ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Παρακολούθησης των Τιμών και το Παρατηρητήριο της Αγοράς Γάλακτος, ώστε να παρέχονται στους γεωργούς και στις οργανώσεις παραγωγών ακριβή και έγκαιρα στοιχεία για την αγορά·
53. είναι της άποψης ότι οι τιμές στο σύνολο της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν καλύτερα την αξία που προσθέτουν οι πρωτογενείς παραγωγοί· ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, να διασφαλίζεται, όσο αυτό είναι δυνατό, η διαφάνεια κατά τη διαμόρφωση των τιμών λιανικής·
54. επισημαίνει ότι οι γεωργοί σε ορισμένα κράτη μέλη έχουν διασφαλίσει μια ισχυρή θέση στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων με τη δημιουργία συνεταιρισμών που διασφαλίζουν ότι η προστιθέμενη αξία στο στάδιο επεξεργασίας επιστρέφεται στους γεωργούς, και θεωρεί ότι είναι πολύ σημαντικό, οι συνεταιρισμοί αυτοί να μην επιβαρύνονται με επιπλέον έξοδα λόγω μιας υποχρεωτικής και δαπανηρής γραφειοκρατίας·
55. παροτρύνει τους παραγωγούς και τους μεταποιητές να συνεργαστούν προκειμένου να επενδύσουν στην καινοτομία και να αυξήσουν την προστιθεμένη αξία των προϊόντων τους·
56. υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι, τον Δεκέμβριο 2013, το Κοινοβούλιο ενέκρινε έκθεση πρωτοβουλίας με την οποία ζητούσε από την Επιτροπή να εξετάσει τη δυνατότητα σύστασης ανεξάρτητου φορέα επιβολής προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο «παράγοντας του φόβου» στις τάξεις των πρωτογενών παραγωγών· παροτρύνει την Επιτροπή να εξετάσει το ζήτημα αυτό στη δική της έκθεση·
57. θεωρεί ότι οι επαγγελματικές οργανώσεις θα μπορούσαν να δράσουν ως πλατφόρμες για τους πρωτογενείς παραγωγούς, δίνοντας σε αυτούς την δυνατότητα να υποβάλλουν καταγγελίες σε μια αρμόδια αρχή σε περίπτωση εικαζόμενων ΑΘΕΠ χωρίς φόβο·

58. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.